

РЕШЕНИЕ

№ 10

гр. Плевен, 14.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛЕВЕН в публично заседание на дванадесети януари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ЕМИЛИЯ АТ. КУНЧЕВА

при участието на секретаря КОНА М. ДОЧЕВА
като разгледа докладваното от ЕМИЛИЯ АТ. КУНЧЕВА Търговско дело № 20204400900112 по описа за 2020 година

Производството по делото е образувано по постъпила искова молба от С. В. П., с ЕГН *****, с посочен адрес: с.***, община Плевен, област Плевен, ул. „***“ №***, подадена чрез пълномощника й адв. С.Ч. от САК, като представител на Адвокатско дружество „***“, със седалцие и адрес на управление: гр. София, ул. „***“ №8, БУЛСТАТ ***, регистрирано с номер в Единния регистър ***, против ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ „***“ АГ /***/, вписано в ТР с № ***, с адрес: гр. К., п.к. ***, ул. „***“ №2, Германия.

В исковата молба са наведени следните фактически твърдения: На 20.03.2016 г. в района на гр. Д., Федерална република Германия, П. ИВ. Н. управлявал лек автомобил „***“ с немски рег.№ ***, при което, движейки се по ул. „***“, в посока ул. „***“, водачът нарушил правилата за движение по пътищата, като се движил с несъобразена скорост и загубил контрол над лекия автомобил, вследствие на което автомобилът се ударил в бордюра на тротоара, а в последствие и в дърво, спирайки на паркинга пред супермаркет „Кауфланд“. В резултат на настъпилия удар била причинена смъртта на пътника в лекия автомобил П.Р. Н. – баща на ищцата С.П.. С влязла в сила присъда на Районен съд – Д. водачът на лекия автомобил П. ИВ. Н. е признат за виновен в това, че на 20.03.2016 г. е нарушил правилата за движение по пътищата, като движейки се с превишена скорост навлиза в завой, губи управлението на лекия автомобил, излиза от пътя и самокатастрофира, при

което е причинена смъртта на П.Р. Н., настъпила в резултат на множество несъвместими с живота травми. Ищцата С.П. е дъщеря на В. П. и е родена от съжителството на последната на съпружески начала от 1994 г. с пострадалия П. Н.. Макар че родителите на С. нямали граждански брак, семейството живеело заедно и П. желал да узакони връзката си с В. и да припознае С., но все нямал финансова възможност. С. и П. изпитвали близостта и любовта на баща и дъщеря и за никого от близките им не било под съмнение, че тя е негова дъщеря. П. отглеждал и възпитавал С., издържал я и се обръщал към нея като към своя дъщеря, а тя го наричала „татко“. Научавайки за смъртта на баща си, С. изпаднала в шок. Не можела да повярва, че завинаги е загубила своята материална и морална опора в живота. Това довело до развитие на остра стресова реакция и душевно разстройство. С. станала апатична, постоянно плаче, изпитва потиснатост, безпокойство, изострена чувствителност, ранимост, вътрешна опустошеност, безсилие пред обстоятелствата и усещане за разрыв в отношенията ѝ с другите. Ищцата изпаднала в състояние на патологично осезаемо душевно страдание, което е изключително дълбоко и непреодолимо, и до настоящия момент изпитва последиците от загубата на баща си. Материалноправната си легитимация на правоимащо лице ищцата обосновава с постановките в ППВС №4/1961 г., ППВС № 5/1969 г. и ППВС № 2/1984 г., като счита, че съгласно същите право на обезщетение при смърт имат съпругът на починалия, родителите му и неговите деца, както и други лица, когато между тях и починалия се съществували отношения, сходни със семейните отношения, но липсва единствено законно признаване на тази им съпружеска/роднинска връзка, т.е. когато две лица живеят на съпружески начала, без да имат сключен брак, или едно лице е отглеждало друго като свое дете, но не го е осиновило или признало. Твърди се още, че към момента на инцидента управляваният от делинквента лек автомобил е бил застрахован при ответното дружество, както и че ищцата е заявила извънсъдебна претенция пред представителя на ЗК „***“ АГ в Република България – ЗАД „***“, но е получила отказ да ѝ бъде изплатено обезщетение. Счита, че за нея е налице правен интерес от предявения срещу застрахователя пряк иск, както и че в случая следва да намери приложение българското материално право.

Ищцата претендира да бъде осъден ответника да ѝ заплати на основание чл. 432, ал. 1 от Кодекса за застраховането /КЗ/, вр. с чл. 503 КЗ, и

чл. 86 ЗЗД обезщетение за причинените ѝ неимуществени вреди, настъпили вследствие виновно причиняване смъртта на П.Р. Н. при процесното ПТП от 20.03.2016 г., в размер на сумата от 26 000 лв., частичен иск от цялата претенция за 200 000 лв., ведно със законната лихва от деня, следващ деня, в който изтича срока по чл. 497, ал. 1, т.2 КЗ, до окончателното изплащане на обезщетението.

Претендират се и направените по делото разноси, в т.ч. и адвокатско възнаграждение.

Ответникът оспорва допустимостта и основателността на исковите претенции. Оспорва фактическите твърдения на ищцата, че е живяла в едно домакинство с пострадалия П. Н. и че е била отглеждана от него, както и че същият е бил във фактическо съжителство с майка ѝ В. П. към момента на настъпилото в Германия ПТП и че тримата са живеели заедно като семейство. Пзовава се на представена искова молба, по която е образувано гражданско дело в СГС, с която други лица претендират от същия ответник обезщетения за неимуществени вреди от смъртта на П. Н., в качеството му съответно на фактически съжител и отглеждащ родител за тях. Ответникът оспорва материалноправната легитимация на ищцата, основана на цитираните в исковата молба постановления на ВС. Счита за приложимо в случая немското право към момента на настъпване на процесното ПТП. Прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия П. Н., изразяващо се в непоставяне на безопасителен колан и в това, че се е съгласил да пътува в лек автомобил, управляван от водач, употребил алкохол, което обстоятелство му е било известно преди да се качи в автомобила. Ответникът оспорва и размера на претендираното обезщетение, като счита същия за завишен, както и акцесорната претенция за законна лихва по аргумент за неоснователност на главния иск.

По допустимостта на предявените искове и по спорния въпрос за приложимото материално право в настоящия процес съдът се е произнесъл с определение по делото от 18.05.2021 г.

Правната квалификация на предявените обективно съединени осъдителни искове, съобразно приложимото в случая немско материално право към момента на настъпилото ПТП, данни за което са служебно изискани и предоставени от Апелативен съд – София, е по § 115, ал. 1, т. 1 от

Закона за застрахователния договор, вр. с § 253, ал. 2 и § 823, ал. 1 от Германския граждански законник, и по § 286, ал. 1 от Германския граждански законник

Въз основа на приетите по делото с определение № 287 от 25.08.2021 г. писмени доказателства и заключението на вещите лица по назначената комплексна съдебна автотехническа и медицинска експертиза се установява от фактическа страна, че процесното ПТП е станало на 20.03.2016 г. в гр. Д., Федерална Република Германия, при следния механизъм: Лек автомобил „****“ с немски регистрационен номер ***-*** ***, управляван от П. ИВ. Н., се движи по улица в същия град, при което полицейски патрул установява, че автомобилът не се движи стабилно по пътното платно и прави опит за спирането му. Водачът не се подчинява на полицейските сигнали и се опитва да избяга. В зона с ограничение от 30 км/ч автомобилът се движи с превишена скорост, при което се налага преследващият го патрулен автомобил да ускори до 90км/ч и след това до 100 км/ч. Навлизайки в десен завой водачът на лекия автомобил губи контрол над автомобила и автомобилът се удря в бордюра на тротоара. Вследствие на удара в бордюра автомобилът отскача и се удря със задна лява част в крайпътно дърво. От този удар автомобилът отскача и се установява на паркинг пред супермаркет „Кауфланд“.

С приетата по делото влязла в сила присъда на германски съд срещу водача на лекия автомобил – П. ИВ. Н. е установено, че в пряка причинна връзка от пътно транспортното произшествие е настъпила смъртта на возещия се на задната лява седалка П.Р. Н.. Присъдата е задължителна за гражданския съд, разглеждащ гражданските последици от деянието относно това, дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца, съгласно разпоредбата на чл. 300 от ГПК и съгласно принципа за взаимно признаване на присъдите и съдебните решения в областта на наказателното право – чл. 82, параграф 1 ДФЕС и решение по дело С-171/16 на СЕС.

Тези обстоятелства не са спорни между страните.

По делото е прието за безспорно установено също така наличието на валидно застрахователно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“ за лекия автомобил „****“ с немски рег.№ *** по

застрахователна полица № ***/***-В при ответното дружество към датата на процесното ПТП.

Не е спорно също така, а е и видно от приложеното по делото удостоверение за раждане на С. В. П., че майка на ищцата е В. М. П., а бащата е неизвестен.

В исковата молба се твърди, че ищцата е дъщеря на починалия при процесното ПТП П. Н., но по делото не са събрани доказателства, установяващи произхода ѝ по предвидения в български закон ред, доколкото и двамата са български граждани – нито с оглед на презумпцията за бащинство /чл. 61 СК/, нито чрез припознаване по реда на чл. 64 СК, нито по съдебен ред, както е предвидено в чл. 69 СК.

За установяване твърденията на ищцата, касаещи отношенията ѝ с починалия П. Н. и претърпените неимуществени вреди от смъртта на последния, са допуснати гласни доказателства.

От показанията на разпитания свидетел Б.Р. – брат на П. Н., става ясно, че последният винаги е представял С. като свое дете, както и че е полагал грижи за нея. След раздялата на П. Н. с В. /майка на ищцата/, С. е била отгледана в с.*** в новото семейство на баща ѝ, заедно с другите му деца. Свидетелят е заявил още, че дори след като е създала свое семейство, С. е продължила да поддържа близки отношения с баща си и го е посещавала често в с. **, както и че е била силно привързана към него.

Съдът кредитира тези показания на разпитания свидетел, тъй като същите не са в противоречие с приетите по делото доказателства и установяват относими към спора факти и обстоятелства, възприети лично от свидетеля.

С оглед на гореизложените фактически констатации, основани на релевантния за правния спор доказателствен материал по делото, съдът приема следните правни изводи:

При съобразяване на приложимото по настоящото дело германско законодателство се установява, че с нормата на § 823, ал. 1 от ГГЗ е уредена обща деликтна отговорност при виновно поведение. По смисъла на същата всеки, който с умишъл или поради небрежност противоправно е увредил живота, здравето, свободата, собствеността или друго право на друго лице,

носи отговорност за това. Според съществуващите принципи на конкуренция в германското законодателство, претенциите по § 823, ал. 1 ГГЗ съществуват паралелно с такива по § 7, ал. 1 и § 18, ал. 1 от ЗДвП.

За обхвата на общата деликтна отговорност по § 823, ал. 1 от ГГЗ са от значение разпоредбите на § 249 и сл. от ГГЗ, както за увреждане на лица, така и за увреждане на вещи. С § 253 от ГГЗ е уредена възможност да се претендира парично обезщетение за вреди, които не са имуществени.

Нормата на § 115, ал. 1 от Закона за застрахователния договор предвижда предявяването на претенция за обезщетение от трето лице срещу застрахователя, ако се отнася до застраховка „Гражданска отговорност“ за изпълнение на съществуващо застрахователно задължение съгласно Закона за задължителното застраховане. Тази претенция е в рамките на задължението за изпълнение на застрахователя, произтичащо от застрахователното правоотношение, и застрахователят трябва да предостави обезщетение под формата на пари. Нормата предвижда също така, че застрахователят и задълженият да изплати обезщетението титуляр на полицата отговарят като солидарни длъжници.

В настоящия случай по делото е безспорно установено, че към датата на процесното ПТП гражданската отговорност на делинквента е била застрахована при ответното застрахователно дружество. По силата на сключения договор за застраховка застрахователят се е задължил да покрие в границите на застрахователната сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица вреди.

Виновното и противоправно поведение от страна на водача на лекия автомобил, причинил това произшествие, настъпилият вредоносен резултат – смъртта на П. Н., както и причинно-следствената връзка между деянието и този резултат са безспорно установени, включително и при зачитане на влязлата в сила присъда на германския съд.

При преценката дали причинените на ищцата нематериални щети от смъртта на П.Р. Н. при процесното ПТП подлежат на обезщетяване, следва да бъде съобразено, че съгласно приложимите за случая разпоредби на немското право преживелите починалия лица нямат право на обезщетение за собственото си емоционално страдание. Съгласно константната съдебна практика (Федерален съд, Нов юридически седмичник 1989, 2317, 2318)

преживелите починалия лица имат право на обезщетение за болки и страдания само, когато преживяното душевно страдание е патологично осезаемо и когато надвишават обичайните негативни последици по отношение на здравословното състояние от един трагичен случай, т.е. трябва да е налице увреждане на здравето поради шок, вследствие смъртта на близък, така наречените вреди, причинени от шок. Доказателствената тежест за наличието на вреди от преживян шок е за преживелите лица. Определянето на паричната сума за болки и страдания не е свързано с конкретни стандарти /“справедливо обезщетение“/, § 253, ал. 2 ГГЗ.

Следователно обезщетението на претърпените от непряка жертва нематериални щети е включено в приложното поле на застраховката „Гражданска отговорност“, но само когато претърпените болки и страдания са довели до увреждане на здравето на непряката жертва.

В този смисъл, дори да се приеме, че ищцата притежава материалноправна легитимация на непряка жертва по предявения от нея пряк иск срещу застрахователя, в качеството си на близка на починалото от ПТП лице /фактически отглеждана от него при изградени между тях отношения, адекватни на отношенията родител-дете/, то за да бъде уважена исковата ѝ претенция, тя следва да докаже, че е претърпяла увреда на здравето, както и че преживяното от нея душевно страдание надвишава обичайните негативни последици по отношение на здравословното състояние от такъв трагичен случай.

Съдът приема, че в случая по делото не е проведено подобно доказване, въпреки указаната доказателствена тежест на страната. С доклада по делото, обективиран в определение № 287/25.08.2021 г., съдът е указал на ищцата, че носи доказателствена тежест за правото си на обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на П. Н. по немското материално право. Със същото определение са приети служебно изисканите от Апелативен съд – София документи, в които е обективирано относимото за случая немско материално право, като е прието, че страните следва да се считат запознати със съдържанието на тези документи, тъй като преписи от същите са приложени към писмения отговор на ответника. Като част от документите се явява и приложеното становище на Федералното министерство на правосъдието и за защита на потребителите, съдържащо гореизложения

анализ на съдебната практика на германските съдилища.

Ищцата е навела твърдения за преживян шок от смъртта на П. Н., но по делото не са събрани доказателства, установяващи увреждане на здравето ѝ поради шок от неговата смърт. Липсват също така и доказателства, установяващи твърденията на ищцата за преживяна остра стресова реакция и душевно разстройство от загубата на П. Н.. Поради липсата на каквато и да било медицинска документация по делото, а и на твърдения за създадена такава в конкретни лечебни заведения, съдът е оставал без уважение доказателственото искане на ищцата за назначаване на съдебно-психиатрична експертиза.

В този смисъл, съдът приема, че при условията на пълно и главно доказване ищцата не е доказала претърпяна от нея увреда на здравето, както и преживени душевни страдания от смъртта на П. Н., надвишаващи обичайните негативни последици по отношение на здравословното ѝ състояние, с оглед на което исквата ѝ претенция за неимуществени вреди е неоснователна и подлежи на отхвърляне.

При това положение неоснователна се явява и акцесорната претенция за законна лихва върху сумата на обезщетението, която следва да се счита с начална дата от 20.06.2018 г. /денят, следващ деня, в който изтича срока по чл. 497, ал. 1, т.2 КЗ, както е заявена претенцията/, предвид обстоятелството, че с молба вх.рег. № 1372/19.03.2018 г. ищцата е предявила извънсъдебна претенция пред кореспондента на застрахователя в Република България, по която не е било определено и изплатено обезщетение, при което срокът по чл. 497, ал. 1, т. 2 КЗ изтича на 19.06.2018 г.

Предвид така приетия решаващ извод по съществото на настоящия правен спор, съдът счита за безпредметно да се произнесе по основателността на направеното от ответното дружество възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна пострадалия, респективно не следва да бъде обсъждано заключението на вещите лица по комплексната експертиза досежно поставените в тази връзка въпроси.

С оглед изхода на спора, ответникът има право на разноски, каквито са претендирани своевременно, като е представен и списък на разноските по чл. 80 ГПК /л.482/, в който е включено адвокатско възнаграждение в общ размер на 3400 евро, с легова равностойност от 6649,82 лв., и са представени

доказателства за заплащането му по банков път. С депозирана от ищцата молба /л. 505/, чрез нейния процесуален представител адв. К.Г., е направено възражение за прекомерност на претендираното възнаграждение на процесуалния представител на ответника. Съдът намира, че това възражение е неоснователно, с оглед фактическата и правна сложност на правния спор, като се има предвид също така, че делото е с международен елемент и е приложимо материалното право на друга държава.

Ето защо, съдът приема, че в полза на ответното дружество следва да бъдат присъдени деловодни разноски в претендирания размер, съобразно представения списък на разноските.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователни предявените от С. В. П., с ЕГН *****, с посочен адрес: с.***, община Плевен, област Плевен, ул. „***“ №***, против ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ „***“ АГ /***/, вписано в ТР с № ***, с адрес: гр. К., п.к. ***, ул. „***“ №2, Германия, обективно съединени осъдителни иски с правно основание § 115, ал. 1, т. 1 от Закона за застрахователния договор, вр. с § 253, ал. 2 и § 823, ал. 1 от Германския граждански законник, и по § 286, ал. 1 от Германския граждански законник, за заплащане на сумата 26 000 лв. /двадесет и шест хиляди лева/ - частичен иск от обща претенция за 200 000 лв. /двеста хиляди лева/, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени вследствие смъртта на П.Р. Н., настъпила в резултат ПТП от 20.03.2016 г. в гр. Д., Федерална Република Германия, причинено виновно от водача на лек автомобил „***“ с рег.№ ***-*** ***, чиято отговорност е била застрахована по застраховка „Гражданска отговорност“ при ответното дружество, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 20.06.2018 г., до окончателното изплащане на обезщетението.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК С. В. П., с ЕГН *****, да заплати в полза на ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ „***“

АГ /***/, вписано в ТР с № ***, с адрес: гр. К., п.к. ***, ул. „***“ №2, Германия, сумата от 6649,82 лв. /шест хиляди шестотин четиридесет и девет лева 82 ст./, представляваща разноси по делото за адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Апелативен съд – Велико Търново в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Плевен: _____